



**Барсукова Дар'я Володимирівна, студентка
КНУ імені Тараса Шевченка
Науковий керівник: д.і.н., к.е.н., проф. Чеберяко О.В.**

ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕФОРМУВАННЯ ПДФО: ПРОБЛЕМИ ТА РЕАЛІЇ

Сьогодні податок на доходи фізичних осіб є одним з основних джерел надходжень до місцевих бюджетів України. Кожна держава створює свою податкову систему на основі власних національних особливостей і традицій, соціально-економічного становища та рівня розвитку ринкових відносин, але також й обов'язково із врахуванням досвіду інших країн. При цьому, кожна держава визнає свою власну податкову систему недосконалою, далекою від оптимального варіанта, і завжди зважає на податкову практику інших країн, здійснюючи запозичення хоча б окремих елементів у сфері оподаткування, безперервно модифікуючи й удосконалюючи власну податкову систему.

У реформуванні національної податкової системи в Україні не повною мірою враховується досвід податкових реформ розвинутих країн та країн нової ринкової економіки, де акцент робиться на еволюційне удосконалення податкової системи, запровадження компромісного податкового навантаження між державою та суспільством, розробку ефективного механізму розподілу й системи розподільних відносин. Це - контраргумент щодо вироблення оптимальної моделі податкової системи, а також щодо згубності примітивного дублювання зарубіжного податкового досвіду, невідповідного вітчизняним умовам [2]. Система оподаткування доходів - сукупність податків, зборів, інших обов'язкових платежів до бюджетів і внесків до державних цільових фондів фізичними особами, що справляються в установленому Податковим кодексом порядку [5]. Податок з доходів фізичних осіб представляє собою плату фізичної особи за послуги, які надаються їй територіальною громадою, на території якої така фізична особа має податкову адресу або розташовано особу, що утримує цей податок [3].

В Україні протягом багатьох років говорять про необхідність впорядкування податкової системи в кількісному вимірі. Проаналізувавши Податковий кодекс та Держбюджет за 2017 р., можна сказати, що запланованих змін не відбулося. Зокрема, планувалося понизити податок на дохід до 17%, але цього не відбулося і він залишився незмінним (18%). Насправді українська податкова система є дуже складною в управлінні, тому велика кількість податків спричинює передумови для корупції та зловживань у податковій сфері, нерозуміння між платниками податків та державою [7]. Основні зміни в реформуванні податку на доходи фізичних осіб наведені в таблиці 1.1.

Серед проблем щодо сплати ПДФО в Україні можна виділити: не досить повна база оподаткування ПДФО; негнучкість національної системи оподаткування ПДФО та її низька ефективність; система оподаткування не враховує досвід країн ЄС; відсутність прогресивної шкали оподаткування доходів фізичних осіб; низький рівень податкової культури; високий рівень



корупції в сфері оподаткування; загальноприйнята практика ухилення від сплати ПДФО; практично відсутня практика впровадження заходів щодо легалізації доходів громадян у тіншовому секторі економіки [7].

Таблиця 1.1

Основні зміни в реформуванні податку на доходи фізичних осіб

Система у 2015 році	Система у 2016 році	Система у 2017 році
Заробітна плата Ставки: • 0% - для 0,5 розміру мінімальних місячних заробітних плат (609 грн); надається для заробітних плат не вище 1710 грн; • 15% - до 10-кратного розміру мінімальних місячних заробітних плат (12180 грн); • 20% - на суму перевищення 10-кратного розміру мінімальних місячних заробітних плат	Заробітна плата Ставки: • 0% - для 0,5 розміру мінімальних місячних заробітних плат (689 грн); надається для заробітних плат не вище 1930 грн; • 18%- до розміру заробітної плати без обмеження	Заробітна плата 0% - для 0,5 розміру мінімальних місячних ЗП надається для ЗП не вище 4 134 грн. • 17%- до розміру заробітної плати без обмеження
Доходи, відмінні від заробітної плати та інвестиційного доходу,- 20%	Доходи, відмінні від заробітної плати, дивіденди від неплатників податку на прибуток- 18%	Доходи, відмінні від ЗП та інвестиційного доходу: 17%
Військовий збір 1,5%	Військовий збір 1,5%	Військовий збір 1,5%
Інший дохід: • 5% - дивіденди; • 20% - інший інвестиційний дохід	Інший дохід: • 5% - дивіденди від платників податку на прибуток; • 18% - інші пасивні доходи, у т.ч. проценти за депозитами	Інший дохід: • 17% - дивіденди; • 17% - інший інвестиційний дохід
Оподаткування пенсій- 15% від МЗП (1218 грн x 3 = 3654 грн)	Оподаткування пенсій- 15% від перевищення рівня 3 МЗП (1378 грн x 3 =4134 грн)	

Джерело: складено автором на основі[4, 6]

На даний момент ставка ПДФО у 2018р. в Україні залишається незмінною. Велика кількість жителів сподівалися, що влада все ж вирішить скоротити розмір цього стягнення на фоні тяжкої економічної ситуації. Проте цього, звісно, так і не відбулося. Варто відмітити, що ПДФО є однією з основних причин, чому люди врешті решт вирішують приховувати свій справжній прибуток. Окремо варто зазначити про те, що відтепер платники податку мають обов'язково до звітності надавати повний список усіх матеріальних та нематеріальних засобів. *Відтепер згадувані засоби почнуть впливати на величину стягнення. Як відомо, це матиме неабиякий вплив на саму систему оподаткування. Але поки зарано говорити про усі нюанси, бо треба дочекатися реалізації проекту. Тільки тоді можна буде казати про те, як воно планувалося та як воно працює насправді [8].*

Проведений аналіз показує, що ПДФО може бути представленим одним податком або кількома, стягуватись за прогресивною шкалою, належати до місцевих чи загальнодержавних податків та направлятись до одного чи кількох суб'єктів оподаткування, що визначає його регулятивну ефективність. Проте в Україні найважливішими базами оподаткування ПДФО є заробітна плата та



проценти. Саме подальше удосконалення механізмів адміністрування ПДФО може підсилити роль цього податку [7].

Список використаних джерел

1. Борейко В. Шляхи підвищення ефективності податкового та соціального законодавства [Текст] / В. Борейко// Економіка України. - 2013. - № 9. - С. 30-37.
2. Вишневський В. Податкова політика та економічна теорія / Вишневський В. // Економіка України. - 2007. - №9. - С. 4-20.
3. Демченко Т.М. Податок з доходів фізичних осіб у системі державних доходів / Демченко Т.М. // Регіональна економіка. - 2013. - №2.
4. Податкова реформа: основні зміни, які вступили в дію з 1 січня 2016 року [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <http://tr.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/231988.html>.
5. Податковий кодекс України (від 02.12.2010 № 2755-VI) [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення окремих норм Податкового кодексу України: Закон України (07.07.2011 № 3609-VI) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>
7. Швець Ю.О. Оподаткування доходів фізичних осіб: проблеми та перспективи в Україні та ЄС / Швець Ю.О., Бахметова Я.Ю. // Глобальні та національні проблеми економіки. - 2017. - №17. - С. 771-775.
8. Як рахувати ПДФО у 2018 році в Україні? [Електронний ресурс] // UkrainaToday. - 2018. - Режим доступу до ресурсу: <https://ukrainatoday.com.ua/yak-rahuvati-pdfo-u-2018-roci-v-ukra%D1%97ni/>.

**Ялинчук Анастасія Володимирівна,
студентка**

**Науковий керівник: Красуленко Тетяна
Григорівна, старший викладач кафедри
економіки підприємства ННІ ЕОМС,
Університет ДФС України**

МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ В УКРАЇНІ: СВІТОВИЙ ДОСВІД

Сучасні економіко-політичні негаразди в Україні пригнічують і соціально-економічний її розвиток. Це визначає виняткову важливість дослідження ринку праці, де специфічним товаром є індивідуальна робоча сила, що має, на разі, вкрай низьку ціну та майже повністю відсутні мотивуючі важелі впливу на підвищення її результативності. Як наслідок – необхідність подолання непродуктивних, старих методів мотивації праці, котрі, подекуди, мають практичне застосування, а світовий досвід може стати прикладом їх втілення у життя.

Наукові здобутки за напрямком мотивування праці в Україні та світі викладено у працях В. Андрієнка, Д. Богині, Г. Завіновської, А. Колота, Г. Кулікова, А. Маршалла, А. Маслоу, Е. Мейо, Н. Павловської та інших.

Не зважаючи на значну кількість теоретико-практичних досліджень оплати праці та її мотивації, все ж у практичному аспекті залишається ряд відкритих питань, котрі потребують коригування, згідно особливостей функціонування економічної системи країни на той чи інший момент часу.

Метою даної роботи є вивчення світового досвіду мотивації праці та його практичне застосування в українських реаліях.